

A WMO főtitkárának üzenete a 2022-es Meteorológiai Világnap alkalmából

Korai veszélyjelzés, hatékony cselekvés

Járj egy lépéssel az időjárás előtt! Csökkentsd az időjárási katasztrófák kockázatát a hidrometeorológiai és éghajlati információkkal!

A Meteorológiai Világszervezet legfontosabb feladatának tekinti az emberi életek és javak védelmét a szélsőséges időjárási, éghajlati és hidrológiai eseményekkel szemben. Az év 365 napjának minden egyes percében. Emiatt is nagyon örülök, hogy a 2022-es Meteorológiai Világnap témája *Korai veszélyjelzés, hatékony cselekvés*.

Ez a Világnap a nemzeti meteorológiai és hidrológiai szolgálatok által elért eredményeket ünnepli az időjárási veszélyjelző rendszerek kiépítése és fejlesztése területén. Ugyanakkor hangsúlyozza a katasztrófavédelmi közösség létfontosságú munkáját is, amely biztosítja, hogy a korai veszélyjelzések időben megtett lépésekhez vezessenek.

De nem lehetünk elégedettek. Nagyon sok kihívással nézünk szembe, főként abban, hogy az korai veszélyjelzések céljukat elérve eljussanak a legsérülékenyebbekhez, azokhoz, akiknek a legnagyobb szükségük van rá.

Az éghajlatváltozás hatását már most is a bőrünkön érezzük a világ minden táján egyre gyakrabban bekövetkező szélsőséges időjárási eseményeken keresztül. A hóhullámok, aszályok és erdőtüzek intenzitása fokozatosan növekszik. A légkör egyre több vízgőzt tartalmaz, aminek következménye az extrém mennyiségű csapadék és a halálos áldozatokat követelő áradások megjelenése. Az óceán melegedése egyre erőteljesebb trópusi viharok kialakulásának kedvez, amelyek hatását súlyosbítja az amúgy is emelkedő tengerszint.

Sajnos, ez a tendencia előre láthatólag folytatódni fog. Az üvegházhatású gázok koncentrációja a légkörben soha nem látott szintre emelkedett, amely a következő évtizedekre is konzerválja az éghajlatváltozás folytatódását; a gleccserek olvadását és a tengerszint emelkedését pedig évszázadokra meghatározza. Az éghajlatváltozás megelőzése mellett az alkalmazkodás is kiemelten fontos. Ennek hatékony eszközei a korai veszélyjelző rendszerek.

Tavaly a WMO az elmúlt 50 év katasztrófákra vonatkozó statisztikáit tartalmazó beszámolót jelentetett meg. Ez alapján az időjáráshoz, éghajlathoz és a vízhez mintegy 11000 elemi csapás köthető, amely tulajdonképpen napi egy katasztrófa bekövetkezésével egyenértékű. Ezek az események 2 millió emberáldozatot követeltek, ami azt jelenti, hogy naponta 115 ember halt meg ezek következtében.

A katasztrófák száma az elmúlt évben ötszörösére nőtt, egekbe szökő gazdasági károkat vonva maguk után. A jó hír az, hogy a halálesetek száma ugyanakkor drasztikusan csökkent. Az emberéletek megmentésében soha nem teljesítettünk még ilyen jól.

A szuperszámítógépek, műholdak, a tudomány és a technika fejlődése nagy mértékben javította a meteorológiai előrejelzések pontosságát. A mobiltelefonon elérhető veszélyjelzések és időjárási applikációk eljutnak a Föld legtávolabbi szegletébe is.

A Meteorológiai Világszervezet a hatásokon alapuló előrejelzések úttörője, elmozdulva a „milyen időjárás lesz” kérdéskörtől a „milyen következményekkel fog ez járni” szemléletmód felé. Erre azért van szükség, hogy lehetőséget adjunk az időjárás hatásaira érzékeny felhasználóinknak és a legkülönbözőbb területeken dolgozó ügyfeleinknek a felkészülésre és a hatékony cselekvésre.

Azonban még nagyon sok a teendőnk. A WMO 193 tagállama közül csak ezek felében működik többtényezős korai veszélyjelzési rendszer. A hatásokon alapuló előrejelzések készítéséhez szükséges kompetenciák fejlesztése pedig még ennél is több tagállamban várat magára.

Afrikában, Latin Amerika egyes részein, valamint a Csendes óceán és Karib-szigetek térségében az időjárási és vízügyi megfigyelő rendszerek is komoly hiányosságokkal küzdenek. Ez pedig akadályozza a pontos előrejelzések készítését mind a helyi, mind pedig globális szinten.

A WMO ezért létrehozott egy tervszerűen működő megfigyeléseket finanszírozó rendszert (angolul Systematic Observation Financing Facility, SOFF), amely az alapvető meteorológiai megfigyelési hálózat fejlesztésére vonatkozó befektetéseket irányítja, és hozzájárul a hiányzó megfigyelési adatok biztosításához.

A WMO részt vesz az Éghajlati Kockázatok és Korai Veszélyjelző Rendszerek Kezdeményezés (Climate Risk and Early Warning Systems Initiative, CREWS) megvalósításában is, amely a legsérülékenyebb országok és közösségek ellenállóképességének javítását tűzte ki célul.

Emellett a Meteorológiai Világszervezet élen jár az újonnan megalakult Víz és Éghajlati Koalíció munkájának koordinálásában, amely a vízzel kapcsolatos veszélyhelyzetek és a vízhiány kezelését hivatott elősegíteni. További sikeres programokat működtet a trópusi ciklonok, vízparti áradások, árvizek és aszályok megfigyelése területén is. Valamint – az ENSZ Katasztrófacsökkenési Irodájával összefogva – létrehozott Genfben egy éghajlatváltozással és katasztrófákkal foglalkozó kiválósági központot.

A Meteorológiai Világszervezet folyamatosan és módszeresen támogatja az ENSZ humanitárius segélyszervezeteit megbízható és hiteles időjárási információkkal az időjárással összefüggő természeti csapások során végzett munkájukban. Azért, hogy a korai veszélyjelző rendszerek pénzügyi hátterét, fenntarthatóságát és a működésükhöz szükséges befektetéseket biztosítsa, olyan finanszírozási partnerekkel működik együtt, mint a Világbank, az Európai Unió, UNDP, Zöld Klíma Alap.

Természetesen ezen túl, a WMO elkötelezett a 2030-as nemzetközi cselekvési tervek kivitelezése mellett, amelyek az éghajlati cselekvést, a fenntartható fejlődést és a természeti csapások számának csökkentését irányozzák.

A WMO elképzelései szerint *„2030-ra egy olyan világban élünk, amelyben minden nemzet, közöttük a legkiszolgáltatottabbak is, kevésbé sérülékenyek a szélsőséges időjárási, éghajlati és vízügyi és egyéb környezeti csapásokkal szemben.”*

Az időben kiadott veszélyjelzések működnek. Feladatunk, hogy mindenki számára működőképesse tegyük őket. És hogy hatékony cselekvést eredményezzenek.